

**THE PERCEPTION OF MENOPAUSAL WOMEN
ON MENOPAUSE AND HEALTH MANAGEMENT :
A CASE STUDY OF NHONG NGOO HAO VILLAGE ,
SAMUTPRAKARN PROVINCE**

NOPAWAN TABTIPWATANA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS (CULTURAL STUDIES)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2003**

**ISBN 974-04-4156-4
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

การรับรู้ภาวะหมดระดูและวิธีการจัดการด้านสุขภาพกรณีศึกษา : หมู่บ้านหนองงูเห่า จังหวัดสมุทรปราการ
(THE PERCEPTION OF MENOPAUSAL WOMEN ON MENOPAUSE AND HEALTH
MANAGEMENT : A CASE STUDY OF NHONG NGOO HAO VILLAGE ,
SAMUTPRAKARN PROVINCE)

นพวรรณ ตามทิพย์วัฒนา 4336997 LCCS / M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เสาวภา พรศิริพงษ์ ศศ.บ. , สม.ม. , พรทิพย์ อุตุกรัตน์ ศศ.บ. , ศศ.ม. ,
ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ วท.บ.ศศม.

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาถึงการรับรู้ภาวะหมดระดูและวิธีการจัดการด้านสุขภาพของผู้หญิงชาวบ้านในหมู่บ้านหนองงูเห่า จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นสังคมชนบทกึ่งเมืองแต่มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติ เป็นตัวร้อยรัดความผูกพันช่วยเหลือและดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกันทั้งในภาวะปกติและภาวะเจ็บป่วย โดยกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาคือ กลุ่มผู้หญิงวัยใกล้หมดระดู (Perimenopause) จำนวน 11 ราย กลุ่มผู้หญิงวัยหมดระดู (Postmenopause) จำนวน 27 ราย และกลุ่มผู้หญิงวัยสูงอายุ (Aging) จำนวน 18 ราย เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ.2545 – พฤษภาคม พ.ศ.2546

ผลการวิจัยพบว่า มีการรับรู้ภาวะหมดระดูทั้งเชิงบวกและเชิงลบ แต่โดยส่วนใหญ่กลุ่มเป้าหมายรับรู้ภาวะหมดระดูในเชิงบวกมีจำนวน 51 ราย ได้รับรู้ว่าเป็นวัยที่หมดภาวะและความวิตกกังวลจากการมีระดู การตั้งครรภ์ การคุมกำเนิด และปัญหาด้านสุขภาพที่เกิดขึ้นในขณะมีระดู ประกอบอาชีพได้สะดวกขึ้น และยอมรับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ ตลอดจนเชื่อมโยงไปถึงการก้าวเข้าสู่วัยที่มีอายุมากขึ้นอย่างมีคุณค่า ส่วนการรับรู้ภาวะหมดระดูในเชิงลบมีจำนวน 5 ราย กลุ่มเป้าหมายได้ให้ผลการรับรู้ว่าเป็นวัยที่สุขภาพเสื่อมโทรมลงและการหมดระดูเป็นโรครามีผลกระทบต่อหน้าที่การงาน ตลอดจนเป็นภาวะที่ถูกทอดทิ้ง การให้ผลการรับรู้ภาวะหมดระดูมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับวิธีการจัดการด้านสุขภาพซึ่งเป็นไปได้ตามผลของการรับรู้กลุ่มเป้าหมายที่มีการรับรู้ในเชิงบวกวิธีการมีตั้งแต่ไม่มีการจัดการด้านสุขภาพเพิ่มเติม มีการจัดการด้านสุขภาพตามวัฒนธรรมพื้นบ้านไปจนถึงขอรับบริการทางการแพทย์เพื่อยืนยันว่าเป็นภาวะหมดระดู ในขณะที่กลุ่มเป้าหมายที่มีการรับรู้ในเชิงลบได้ไปพบแพทย์เพื่อให้แพทย์ช่วยจัดการกับอาการหมดระดูที่เกิดขึ้น และซื้อยามารับประทานเพื่อบำรุงร่างกายเป็นพิเศษ ซึ่งกลุ่มที่ไปพบแพทย์นั้นเป็นกลุ่มของ Perimenopause และ Postmenopause แต่ไม่พบกลุ่มของ Aging ที่ไปพบแพทย์เกี่ยวกับภาวะหมดระดูกลุ่มเป้าหมายที่มีการรับรู้ภาวะหมดระดูทั้ง 2 แบบ ไปพบแพทย์เกี่ยวกับภาวะหมดระดูทั้งหมด 7 ราย ได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับฮอร์โมนทดแทนจำนวน 3 ราย และกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาไม่มีใครใช้ฮอร์โมนทดแทนในวัยหมดระดู ประเด็นสำคัญที่พบคือ กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาทั้ง 3 กลุ่มไม่มีความวิตกกังวลหรือหมั่นต่อภาวะหมดระดูทำให้เกิดการรับรู้ภาวะหมดระดูในเชิงบวกเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการอบรมขัดเกลาโดยครอบครัว ชุมชน สังคมของหมู่บ้านหนองงูเห่าที่มีต่อภาวะหมดระดู จึงส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษามีความต้องการเข้าสู่ภาวะหมดระดูมากกว่าที่จะมีระดูอีกต่อไป

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดกลุ่มให้กับผู้หญิงวัยหมดระดูได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มผู้หญิงตามสถานการณ์ที่เป็นไปได้จริง และสอดคล้องกับบริบททางสังคมวัฒนธรรมของกลุ่มผู้หญิงวัยหมดระดู และควรมีการอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาใกล้ชิดของผู้หญิงวัยหมดระดู เพื่อสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำรวมทั้งไม่ตำหนิเตือนเป็นกำลังใจให้กับผู้หญิงวัยหมดระดูก้าวเข้าสู่ชีวิตใหม่หลังวัยเจริญพันธุ์ที่มีคุณค่าและมีความหมายต่อไป

THE PERCEPTION OF MENOPAUSAL WOMEN ON MENOPAUSE AND HEALTH MANAGEMENT : A CASE STUDY OF NHONG NGOO HAO VILLAGE , SAMUTPRAKARN PROVINCE

NOPAWAN TABTIPWATANA 4336997 LCCS / M

M.A.(CULTURAL STUDIES)

THESIS ADVISORS : SAOWAPA PORNSIRIPONGSE. M.A., PORNTHIP USUPARAT, M.A., KWANCHIT SASIWONGSAROJ. M.A.

ABSTRACT

This qualitative research investigates the perception of menopause and health management of rural women in Nhong Ngoo Hao village, Samutprakarn province. The research area is a semi-urbanized community where friends and relatives have close associations that still play a major role in binding members of the community to help each other in good times and bad times. The target groups are 11 perimenopausal women, 27 postmenopausal women and 18 aging women, using in-depth interviews, and observations during the period of March, 2002-May 2003.

The research reveals that the perception of menopause appears both positive and negative. The majority (51 subjects) show a positive perception towards menopause. They have been through all the burdens and worries of menopause, pregnancy, birth control and other health problems derived from menstruation. Also they feel more comfortable to start any job and they understand that this process is natural. They prepare themselves well to go through menopause . On the other hand, the negative perception (5 subjects) indicated that the changes bring them depression, bad health and a feeling of uselessness. They feel rejected and deserted. Moreover, menopause affects their jobs.

Generally speaking, the perception of menopause brings about different means of health management. Most of those with the positive perception do not take any additional medication or special health treatments. Instead they use traditional ways of health management and have a medical service confirm that they have reached the menopausal stage. The negative perception subjects however, resorted to receiving medical services from hospitals or buying medicines for hormone replacement.

It is interesting to note that those in the aging group did not receive any of the medication or medical services that the other two groups did. Seven subjects resorted to medical services and three received hormone replacement. However, the target group of this research was not found to resort to using medication or medical services.

Specifically speaking, those three target groups did not show their worries or depression while going through the menopausal stage. As a result, the understanding of menopause is simply a reflection of socialization from the family institution and the community values. The environment of Nhong Ngoo Hao Village brings about the positive rather than the negative perception. Rather than regretting the past prior to menopause, those target groups were happy to go through menopause.

The researcher therefore recommends that an exchange forum for menopausal women should be established so they can share their opinions, attitudes and useful information. This will allow them to assist each other in real situation . Furthermore, friends or relatives of menopausal women should be trained or educated to understand menopause so that they will not blame those menopausal women but learn to give moral support to them so they may live their lives meaningfully and well after their reproductive period.

KEYWORDS : MENOPAUSAL PERCEPTION/ HEALTH MANAGEMENT

148 P. ISBN 974-04-4156-4